

# IZ RADA INSTITUTA ZA CRKVENU GLAZBU

## SEMINAR ZA CRKVE NE GLAZBENIKE

Seminar za crkvene glazbenike održan je u prostorijama Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu, od 23. do 27. lipnja. Organizirao ga je Institut za crkvenu glazbu na molbu voditelja crkvenog pjevanja, a u dogovoru s Unijom VRPJ. Sudjelovalo je oko stotinjak slušača.

Seminar je započeo 23. lipnja u 16,30 Euharistijskim slavljem u sjemenišnoj kapeli, koje je predvodio zagrebački nadbiskup msgr. Franjo Kuharić. U prigodnoj je homiliji istaknuo važnost pjevanja u liturgiji. Naglasio je da nije važan samo glazbeni izraz već i tekst, jer on omogućuje da Božji narod i glasno iskaže ono što osjeća. Čovjek pjesmom izražava

Nakon sv. Mise slijedio je susret s gosp. Nadbiskupom. Najprije je g. Nadbiskupa pozdravio predstojnik Instituta mo. Anđelko Milanović:

Preuzvišeni gospodine nadbiskupe!

Pozdravljam Vas u ime svih prisutnih posjetilaca tečaja o crkvenoj glazbi i profesora Instituta za crkvenu glazbu. Dobro znamo i priznajemo da ste mnogo i previše zaposleni i zauzeti dužnostima u velikoj Zagrebačkoj nadbiskupiji, ali budite uvjereni da je i nama veoma ugodno i korisno da kojiput dođete među nas te s nama progovorite o našim problemima, kojih ima podosta, i problemima obnovljene liturgijske glazbe kod nas.

Sveti otac papa Pavao VI., u audijenciji 15. travnja 1970. redovnicama koje su zadužene za obnovlje-



*Sudionici seminara s nadbiskupom Franjom Kuharićem*

svoja unutarnja raspoloženja i zato svakom dijelu crkvene godine odgovaraju pjesme s odgovarajućom emocionalnom obojenošću. Prava molitva i prava pjesma te istinsko sudjelovanje u liturgiji izvire iz naše nutrine i obratno.

Upravo zbog tako važne uloge u liturgijskom životu vjernika i služba voditelja crkvenog pjevanja veoma je odgovorna. Sam voditelj mora toj službi pristupati pobožnom dušom, svjestan da je pjesma molitva, a ne samo izvanjski dekor u liturgiji.

no liturgijsko pjevanje u njihovim kongregacijama, institucijama i župskim zajednicama, upozorio je kako još ima mnogo glazbenih talenata i neiskorištene snage koji bi se mogli iskoristiti da se u praksu provedu direktive što ih je II. vatikanski sabor zacrtao o liturgijskoj glazbi. Crkva — posebno danas — želi, traži i podupire inicijativu da sav Božji narod prisutan u našim crkvama aktivno sudjeluje glasom i pjevanjem u liturgijskim svečanostima, da bi dokazao svoju osobnu i intimnu prisutnost duha i tijela, što

je nezamjenjivi uvjet da možemo imati susret s Bogom u liturgiji. Tome se poslu posvetilo veliko mnoštvo redovnica školovanjem, osobnim proučavanjem i zalaganjem da bi oživjele i poduprle osnovne smjernice liturgijske obnove kod nas. Za to pjevanje sv. Ambrozije — otac i pokretač liturgijskog pjevanja na Zapadu — rekao bi: »Pjeva skladna otmjenost puka, i njegovo razdragano veselje odzvanja u jednom jedinom srcu« (Exp. Evang. s. 1. VII, 24, 1). Govoreći o snazi pučkog liturgijskog pjevanja nadodaje: »quo nihil potentius — ništa od njega nema jače« (cfr. sv. Ambrozije, *Sermo contra Auxentium*).

Redovnice su se potpuno posvetile Kristu i na sebe preuzele najuzvišeniji cilj da vode pjevanje u obnovljenoj liturgiji. One se sjedinjuju u Kristovoj ljubavi, žive u sjeni i blizini uzvišenih otajstava, sa sobom nose odsjaj veselja i sjajnu zraku mira, tako da bi najprije mogle preobraziti vlastiti duhovni život i zatim utjecati na unutarnju izgradnju kršćanske zajednice.

Na posljednja dva tečaja dugo smo raspravljali o koncilskoj preporuci i želji da se u redovničkim novicijatima i junioratima uvede obavezno poučavanje u liturgijskom pjevanju. Zahvaljujući razumnoj i efikasnoj podršci čč. majki te njihovoj moralnoj i financijskoj pomoći uspjeli smo pripremiti i izdati *Priručnik za glazbeni odgoj* u redovničkim novicijatima. S. Imakulata Malinka i g. dr. Đuro Tomašić — profesori našeg Instituta — iscrpno će vam ga i detaljno prikazati. Sigurni smo da će u njemu biti i nedostataka. Zato će nam sve dobromjernerne sugestije dobro doći i nastojat ćemo ih u djelo provesti.

Preuzvišeni, mi smo zaorali, a Vaša će nam pomoć biti potrebna. Osjećajte se među nama ugodno!

Zatim su sudionici tečaja izmijenili mišljenja sa svojim Natpastirom o svim problemima na koje nailaze u svom radu. Iz razgovora se dalo naslutiti da se mnogo očekuje od predstojećeg tečaja.

Sam rad se odvijao u dva dijela: prije podne predavanja, a poslije podne rad po grupama i praktični dio: učenje pučkih crkvenih popijevki.

Tematika predavanja je bila aktualna i zanimljiva.

Drugi dan seminara je prof. s. Imakulata Malinka stručno obradila »Prikaz priručnika za glazbeni odgoj u redovničkim novicijatima«.

Dr. Anton Benvin je održao predavanje na temu: »Glazba kao pomagalo apostolata i evangelizacije«.

Slijedeći dan su imali predavanja dr. Petar Zdravko Blajić i dr. Đuro Tomašić. Prvi na temu »Sadašnji trenutak crkvene glazbe u nas«, a drugi »Metodika rada crkvenog glazbenika«.

Predzadnji dan rada seminara također su održana dva predavanja: Mr. s. Ines Kezić »Bogatstvo glazbenog izričaja u liturgiji«, a mo. Izak Špralja »Saborski vidovi liturgijske glazbe (SC, glava VI)«.

Predavači su se zaista trudili da povjerenu im tematiku iscrpno obrade i da je približe sudionicima seminara. (Neću govoriti o pojedinim predavanjima, jer će biti donesena u Sv. *Ceciliji*).

Treba također naglasiti i vrijednost rada po grupama gdje su sudionici određenom predmetu, odabranoj tematici, pristupali sasvim konkretno, na temelju svakodnevnog rada, kao i s teoretske strane.

Nakon rada po grupama svaki dan je bilo učenje pučkih crkvenih popijevki, što je sudionicima također koristilo.

Za vrijeme trajanja seminara održana su tri koncerta. Izvođači su uglavnom bili bivši đaci Instituta za crkvenu glazbu:

S. Svjetlana Paljušević i s. Mihovila Tenžera (sestre Sv. Križa) nastupile su prvu večer s programom: Boëllmann — *Suite gothique*  
Vierne — *Carillon de Westminster*  
Bach — *Preludij i fuga u a molu*  
Klobučar — *II. Sonata za orgulje u tri stavka*

Drugu večer: Solitistički koncert s. Cecilije Pleša uz pratnju flaute Carmen Fuchs, oboe Željko Petrač, orgulje s. Imakulata Malinka. Na programu je bio:

Lukačić: *Cantabo Domino, Sancta et Immaculata*  
Jelić: *Oculi tui Deus, Quae est ista*  
Ziani: *Alma Redemptoris Mater*  
Händel: Arija iz »Te Deuma«: *Dignare o Domine*  
Bach: Arija iz Božićnog oratorija *Bereite dich Sion*  
Mozart: *Laudate Dominum*  
Šimunić: *Z' oltara v črnu noć*  
Dvorák: *Psalam 22 Pjevajte Gospodu, Bože, Bože pjesan novu...*

Treću večer: Koncert s. Anđele Samardžić i s. Blandine Vešligaj s programom:

Couperin: *Chacone*  
Pachelbel: *Dorska fuga*  
Albinoni: *Koncert za orgulje u F duru — Allegro, Adagio, I.*  
Bach: *Pastorale u F duru, Preludij u G duru, Korale: »Ich ruf zu dir, Herr Jesu Christ«*  
Dugan: *Toccata u g molu*

Zadnji dan seminara 27. VI. u 9 sati provedena je plenarna diskusija. Tu se između ostaloga jednoglasno zaključilo da bi ovakve seminare trebalo organizirati svake godine, jer se mnogo nauči, izmijene se iskustva i mišljenja. Isto se moglo zaključiti na osnovu ankete provedene na kraju seminara. To bi trebala biti škola permanentnog obrazovanja, što je danas neophodno potrebno svakom čovjeku ako želi pratiti napredak i promjene na polju svojeg zanimanja.

Završetak tečaja je uzveličalo dijeljenje diploma ovogodišnjim diplomiranim crkvenim glazbenicima. Sudionike seminara a posebno diplomirane slušaće najprije je pozdravio mo. Anđelko Milanović.

Zatim je govorio dekan Katoličkog bogoslovnog fakulteta dr. Celestin Tomić:

»Čast mi je i posebna radost pozdraviti studente Instituta za crkvenu glazbu na svršetku ove akademske godine o svečanoj podijeli diploma i nagrada, kao i sve prisutne drage goste i prijatelje našeg Instituta i naših studenata, ljubitelje crkvene glazbe, koji su došli uveličati ovo slavlje. Milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospodina Isusa Krista. Zahvaljujemo Bogu i na ovome daru, posebno za one koji dobivaju završnu diplomu Instituta s naslovom »Crkveni glazbenik«.

Svrha je Instituta za crkvenu glazbu da pribavlja svojim slušačima solidnu teoretsko-praktičnu formaciju u disciplinama crkvene glazbe, da steknu spremu za podučavanje svete glazbe u različitim crkvenim krugovima (Statut, čl. 10). Crkva toplo preporuča njegovanje crkvene glazbe. To je i poziv svetopisanske objave.

Alleluja-Hvalite Jahvu. Izrazuje najpotpunije bit vjerničkog postojanja. Život vjernika mora biti pjesma. Ona je izraz radosti vjere, plamena ljubavi, postojanosti nade. Pjesma je nabujala molitva, događaj i doživljaj, pripovijeda i propovijeda. Izrael zato uvijek pjeva, u radosti i žalosti, ugrožen i nesretan, u miru i u ratu, dok hoda i dok počiva. »Vi koji hodite putovima, pjevajte!« (Suci 5, 10). »Pjevajte hvalospjev Gospodinu« (Ps 9, 12). Pavao poziva vjernike: »Psalomima, hvalospjevima, pjesmama duhovnim od srca

pjevajte hvalu Bogu!» (Kol 3, 16). Prva Crkva je ras-pjevana Crkva. Pjevaju na svojim sastancima, kod liturgijskog slavlja, na putovima, u zatvorima. Pavao i Sila u zatvoru o ponoći »molili su, pjevajući hvalu Bogu!« (Dj 16, 25).

Pjesma je »najbolji izričaj žedi za Bogom, osposobljava za velikodušnost i žrtvu sve do herojstva, vrlo snažno doživljava najdublja Božja svojstva: njegovo očinstvo, njegovu providnost, njegovu trajnu zaljublenu nazočnost« (Pavao VI, O naviještenju Evanđelja, 48).

Danas primete u ruke diplomu Instituta i naslov Crkveni glazbenik.

Ostali se spremate. Što znači crkvena glazba i pjevanje? Već sam rekao da je to najbolji izraz zajedništva vjere i ljubavi prožete radošću i mirom u Gospodinu. Sveto pismo nam opisuje pad zidina jerihonskih. Obilaze oko grada šest dana po jedanput, sedmog dana sedam puta. Odjekuju zvukovi trublja. Ali bedemi Jerihonski padaju nakon trinaest ophoda kad je narod povikao teruah — bojni poklik, poklik vjere. Samo zajedništvo u vjeri, koje se izražava u poklicima što postaju molitva Duha, obaraju bedeme i ruše neprijatelja. Neki pisac lijepo nadodaje: Glazbeni instrumenti u liturgijskim slavljinama mogu zanimati, povući, ponijeti, ali oni ostaju bez učinka ako se ne pridruže povici naroda, pjesma molitvena naroda. Duhovni koncerti nisu liturgijsko slavlje, već to ostvaruje zajednica koja je ujedinjena u molitvi koja postaje poklik pjesma Gospodinu prisutnom među nama. Glazbeni instrumenti mogu pomoći, povesti, podržavati molitvu raspjevane crkve. Oni su veoma potrebni. Ali »bedemi padaju«, neprijateljske se zapreke ruše, grešnici se obraćaju, pravednici doživljuju živo Božju prisutnost, samo molitvom zajedništva vjerna u Crkvi. To je cilj glazbe i pjevanja u crkvi.

Primajući diplome u ime Crkve, nastojte osmisliti značenje i svrhu crkvene glazbe u životu zajednice, da ona bude ne samo običan religiozni odušak, emotivni naboj, nego izraz nabujale molitve, događaj vjere i doživljaj radosti Gospodnje. Da znate prenijeti u zajednicu to bogatstvo iskonsko glazbe noseći sve kroz glazbu bliže Bogu.

Pružajući vam ove diplome od srca vam čestitam na uspjehu i želim vam da vam bude zaista u vašem životu: Gospodin snaga i pjesma. I da to znadete u daru Duha koji vam je dan i na druge prenijeti.«



*Diplomirani slušači s Dekanom Fakulteta, Predstojnikom Instituta i njegovim Zamjenikom*

Nakon pozdravnih govora iz ruku Dekana Fakulteta primili su diplome slijedeći slušači:

*Smjer crkvenih glazbenika:*

S. Zorislava Radić (Franjevke — Split)

*Orguljaško-katehetski smjer:*

S. Filipa Mlakić (Franjevke — Sarajevo), S. Miroslava Miloš (Franjevke — Sarajevo), S. Hijacinta Vucić (Franjevke — Split), S. Marijela Žuro (Kćeri Božje Ljubavi — Zagreb).

*Subotnja škola za orguljaše:*

S. Valerija Ćuk (Kćeri milosrđa — Zagreb), S. Anica Ćurić (Kćeri Božje Ljubavi — Zagreb), S. Gabrijele Dominković (Regina mundi — Zagreb), S. Augusta Grbavec (Kćeri milosrđa), s. Palmira Koštro (Milosrdnice — Split), s. Lucija Marinović, (Regina mundi), s. Kata Markanović (Franjevke misionarke, Zagreb), s. Nikolina Matešić (Službenice milosrđa — Zagreb), s. Irena Olujević (Služavka Malog Isusa — Zagreb), s. s. Lara Paulić (Služavke M. I.), s. Alma Pavlović (Kćeri milosrđa), s. Vjera Peroš (Regina mundi) s. Velimira Vlahovec (Kćeri milosrđa), s. Eva Marija Zrilić (Milosrdnice — Split), s. Berislava Zmak (Kćeri milosrđa). Na svršetku fotografiranje za uspomenu, mala zakuska i onda hvala i zbogom Institutu.

S. S.

AHLBORN visokokvalitetne elektronske dvo- i tromanualne orgulje s potpunim pedalom i klasičnom dispozicijom. Za prostorno-akustička rješenja obratiti se na HEFERER, Zagreb, Kačićeva 5.